

(6138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

ÚMERS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS Á DIJOUS

BON epitafí el que posa *El Nacional* sobre las portas del Congrés, l'endemà mateix de tançar-se les sessions:

No hay ejemplo en el extenso yermo de la vida constitucional española, de esterilidad semejante a la de este período de Cortes que fué inaugurado por Maura con la cómica invocación de «luz y taquígrafos».

»Luz y taquígrafos! Y la luz solo ha servido para alumbrar en la pista las cabriolas del acróbatas parlamentario, y los taquígrafos no han hecho otra cosa que confeccionar los *bouquets* retóricos, sin perfume de elocuencia, que la oratoria desenfrenada del samuelas iba arrojando al hemiciclo.»

Aquesta impresió pot completarse ab un párrafo de un article de *El País*, titulat: «Lo que muere y lo que nace» y que diu així:

«Muere el régimen cerrando las Cortes, cuyas tareas puramente retóricas no dejan más rastro que el hervor de escándalo que el mismo presidente del Consejo calificó de espuma de cerveza.»

»Nace la Unión Republicana que, cumplido su primer año de existencia, puede ostentar una organización completa y el boletín de estruendosas victorias sobre sus enemigos.»

La fosa y l'brío del partit republicà s'manifestaren per tot Espanya ab las manifestacions commemoratives de l'Assamblea del 25 de març. En gran número s'contan las celebrades, reynant per tot arreu l'entusiasme mes calorós y la ferma resolució de proseguir ab mes decisió que may la gran campanya, fins a conseguir la completa regeneració de la patria al amparo de las institucions republicanes.

Tota la política versa avuy sobre l' viatje regi, pròxim a realisar-se.

Tothom està conforme en atribuir-hi a'n' aquest acte, qu'en circumstancies normals no tindria res de particular, una extraordinaria significació política.

Obra exclusiva de 'n Maura, ell es qui l'ha aconsellat, per ser ell també qui's proposa treure'n un partit més directe.

Rodejat de contrarietats, amenassat per la conjura dels elements polítics dinàstics, cansats ja de les seves audacías y imposicions, se diria qu'està dispost a jugars' l tot pel tot, en busca de un èxit polític que li asseguri l predomini no ja sols dintre del partit conservador, clerical y reaccionari, sinó també en el camp de la política del reynat de Alfonso XIII. Aspira a ser l' home indispensable de las institucions.

Desgraciadament per ell las seves qualitats de governant, no estan de bon tros a l'altura de las

seves ambicions. Fins ara ha demostrat ser un ròt-
rich; mes no un home de govern. Totas las seves orientacions son erròneas y funestas. Tots els seus propòsits claudican per la base.

Espanya està farta de reacció y ell es un reaccionari de una pessa. Espanya aspira a llurarse de la ominosa carga del clericalisme y ell es un clerical incondicional. Voldria Espanya purgarse de tots els vics inveterats, de tots els atavismes que l'abrumen, y ell es incapàs de secundarla en aquest noble desitj.

En Maura s'ha fet enemic à la vegada dels que volen llibertat y dels que demanen pà.

L'actitud del poble barceloní s'dibuixa perfectament desd'ara. Ni las classes populars, ni las classes burgeses están satisfechas de aquest governant. Els que no tenen per ell una hostilitat manifesta la reservan una fredor y una indiferència asfixiantes.

L'aventura que 'n Maura s'proposa portar a efecte, recorda la frase del seu germà polítich Gamazo, que tants motius tenia pera coneixè'l millor que ningú:

—El meu cunyat —deya— sempre que intenta realisar un acte de importància, m'fa l'efecte de un insensat que montat en un caball boig se fica dins de una botiga de terrissaire.

Serà, donchs, convenient que vetllém.

Y si ab tot y així no s'pot evitar la trencadissa, just y natural serà també que al autor del desastre se li digui:

—Atlot, en aquesta terra qui trenca paga.

PEP BULLANGA

EL VIATJE REGI Y L'PARTIT REPUBLICÀ

s'impresible desconeixer la significació política del viatje regi.

Allò que diuen de que convé que 'l jefe del Estat se posi en contacte ab el poble pera ferse càrech de las seves necessitats y buscar la manera de posarhi 'l corresponent remey, es un de tants convencionalismes que constitueixen la base y manera de ser del règim monàrquic.

Podrà ser això veritat en las Repùblicas, en las monarquías impossible.

En las Repùblicas tots els poders son amovibles y responsables. En las monarquías son permanentes, hereditaries y estan revestits de la mes absoluta irresponsabilitat.

Podran fins a cert punt els reys absoluts fer y desfer, imposar càstichs y otorgar gracies y merces a la mida del seu gust; als reys constitucionals això ls'está privat. Segons la fórmula constitucional

cosagrada reinan y no governan. Y encare que sobretot tractin de governar fent sentir el pes de la influència decisiva, no per això estan obligats a ispondre dels seus actes, en quan aquests son reñents pels seus ministres.

Icions en tot. Y 'ls grans mas que asfigeixen à ipsa com el nostre no's curan ab ficcions.

part de això, mentres en las Repùblicas ocupan la primera magistratura de la nació homes dotats de codicions especials, que 'ls representants del poble eleixen, tenint en compte sempre que aquelles codicions responden a las públicas necessitats; en monarquías se deu el jefe del Estat al acàs del nament y als privilegis imprescriptibles que constitueixen l'essència de la institució. Pot un no servir, ser completament inepte y no obstant si ha de soportar. No així ab els presidents de l'època, que tenen un mandat temporal y revocabl. Procedents de las filas del poble pera tornar a las filas del poble, estan identificats ab els sentiments y las aspiracions dels seus compatriots, y poseixen per tant un element poderós de coneixent per obrar ab acert.

En cambi entre l' poble y 'ls monarcas s'hi extén supre l'vel espès de l'adulació cortesana. Els presents de Repùblica veuen lo que volen veure. Els ipsos no veuen mes que lo que 'ls hi ensenyen, y no hi ensenyen altra cosa que lo que convé als políts que figurant estar al seu servei, se serveixenells pera governar.

Cóm ab deu, ab dotze días, ni que sigui ab un i s'ha de ferse càrech de las complexas y graves estições que s'agiten a Catalunya, un rey adolescat, com D. Alfonso XIII?

Ni que vingués animat dels desitjos mes inmillones quin espay, quina calma, quin sossego ha de trigar aquí durant el seu viatje, per' estudiarlas segnat y solucionarlas?

Y com podrà plantear aqueixas solucions, dins de las pràctiques constitucionals, sino signassin agrado dels seus ministres responsables?

Per tots aquests motius es inadmissible allò que ihera de que 'l rey vé a estudiar y a resoldre segnat las graves qüestions que afectan a la terra alana. Aquest, si tant m' apuran, podrà ser el seu sitj; pero no pot ser aquest l'objecte eficàs del tje que li han aconsellat els seus ministres y en men lloch en Maura.

Propiament es en Maura mateix qui tracta de ure partit polítich del succés. Es ell qui vé a Catalunya, a conquistarla, a reduhirla, si pot, a ferne base de la seva ambicionada omnipotència. No li reja jugarse el tot per tot.

A'n' ell es a qui veurà destacar-se per damunt de l'esperit pràctic y reflexiu del poble català.

A'n' ell, al ministre ambicions y temerari, capás de discursos interminables en el Parlament, incapàs de realisar un sol acte que redundi en bé del país.

A'n' ell, al tránsfuga del partit liberal monàrquic, que desde que ocupa 'l poder s'ha posat desbossadament al servei del clericalisme y de la cioci mes desenfrenada.

A'n' ell, al devot del mauser, empleat sistemàticament pera resoldre els conflictes engendrats per la cioci y per la fam.

A'n' ell, al governant infaust de la crisis del tra-

ball, de la crisi de subsistencias, dels cambis à 40 y de un pressupost de mil milions de pessetas, imposat a un país completament aniquilat, y destinat a mantenir els més escandalosos despilfarros.

A n' ell, al conciliador de totas las lleys, que consagran els drets del poble, mentre prepara la seva modifació en sentit restrictiu y reaccionari, destruït l'autonomia del municipi ab l'excusa de afiansarla y amenassant la integritat del sufragi ab el pretext de regularisar-lo.

Aquest home funest que ha tingut la mala fortuna de no satisfacer a ningú, ni als que's preocupan sols del pà, ni als que ademàs del pà senten las santes aspiracions de la libertat y del progrés; y aquest comediàt fracassat de la farsa política, es el que intenta venir a Barcelona, escudat ab las institucions, a pretindre un gran èxit, un gran triomf, que l'agegant, que l'afiansi, que l'convertexi en l'arbitre únic de la política espanyola.

Un periòdic de Madrid assegura que may havia vist tanta insensata unida a tanta temeritat: que lo que s'proposa realisar es clucar-se d'ulls y fer un salt en las tenebres.

Nosaltres, menys èpicas que l'periòdic que així s'expressa, ns limitarem a cantar l'estribillo de la cansó vulgar:

«Diguinli que vingui
que aquí l'esperém.»

Sí, aquí l'esperém, nosaltres, els republicans de ahir, els republicans de avuy, els republicans de sempre, fermament apoyats en l'esperit públic de la immensa majoria del poble barceloni.

Prescindim per complir l'actitud que pugui adoptar altres forces polítics que viuen distancies de nosaltres. No volém fer referencia als agobios dels catalanistes, que repudian la traició pròxima a consumar-se de algun dels seus elements disposats a pagar ab el seu servilisme la concessió de determinats favors materials. Ens complau consignar que la majoria dels companys de causa 'ls han esqueixat la grua, fins passant per introduir en las seves filas un cisma que podrà ser de trascendentals conseqüències.

Nosaltres, els republicans anem sols, obrém sols, y anant sols som tants y 'ns sentim' possedits de una forta tan immensa, que no duptem un moment de la victoria.

Si alguna petita qüestió de detall amenassa dividirnos, si alguna insignificant dissidència amaga perturbarnos, ha bastat l'anunci del viatje regi aconsegnyant al simpatiquíssim Maura, ha bastat la penetració del objecte polític que impulsa al dictador mallorquí, perothom, del primer al últim, se sentís possehit de un mateix sentiment y resolt a cooperar a una mateixa acció.

Aquesta mancomunitat perfecta's revelarà poderosa, incontrastable pròximament.

Davant de l'audàcia de 'n Maura s'alsarà 'l partit republicà en massa, afermant la seva personalitat y fent gala de la seva potència.

Pròximament se donarà compte dels acorts adoptats, que acceptan y sancionan tots els organismes republicans de Barcelona y de la seva província, y qu'en la capital tindrán son camp de realisació en més de cinquanta centres republicans, que son tots

Dimecres que vé, dia 6 = FAUSTO ACONTECIMIENTO!

LA CAMPANA DE GRACIA

EXPLÉNDIDA ILUSTRACIÓN — TEXT D' ACTUALIT — LÁMINA CENTRAL TIRADA EN COLORS

¡Día sis! Dimecres — 6 d' Abril — Dimecres ¡Día sis!

8 planas * 10 céntims * 8 planas

publicarà un Número Extraordinari destinat a conmemorar la gran solemnitat del dia.

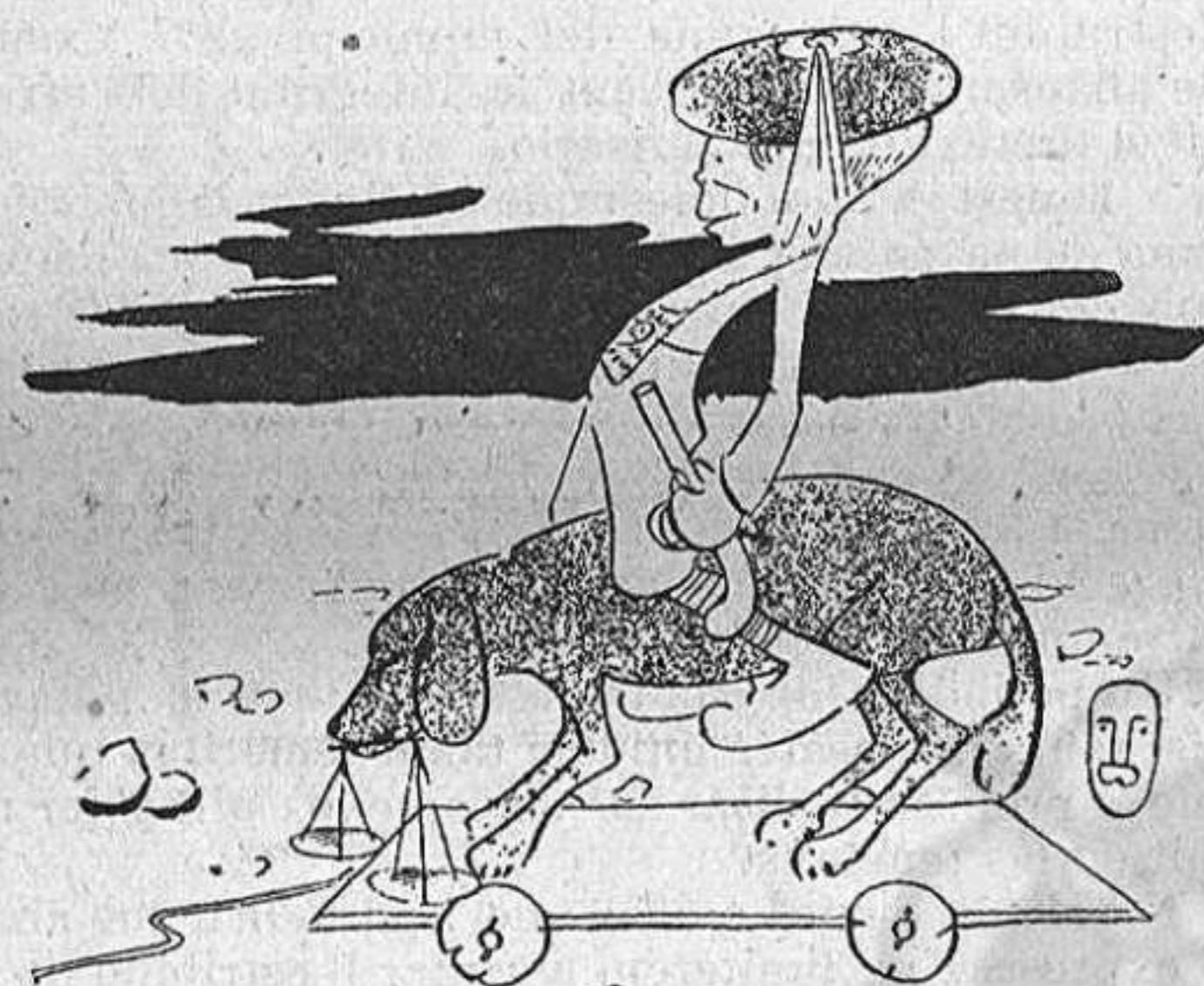
Notas cómicas

—Está molt mal aquest camp: no sé pas si podré arribar a aplanarlo.

—O jo no té prou de números, é l'compte no está ben fet, ó hi ha en aquest Barcelona més republicans que res.

El nebot d' un reverent,
mitj perdigot, mitj carlista,
dirigintse a la revista
del Sombatent.

els existents en la gran aglomeració barcelonina. En aquests cinquanta meetings celebrats el mateix dia y á la mateixa hora, y que serán tots ells modello de fermeza y energia, de sensatós y serenitat, quedará consagrada, davant dels atreviments y de las tretas jesuíticas de 'n Maura, la prepotència incontrastable del partit republicà de Barcelona.

No serán nosaltres els que 'ns separém de la llei, dintre de la qual ens considerém més forts y invulnerables que no acudim al terreno de la violència á que tal vegada 'ns voldrián veure llansats els nostres enemicxs.

Y després vindrà un altre número del programa, ab l' arribada de 'n Salmerón á Barcelona. Llavoràs veurà'l mon enter lo que son recepcions espontànies y entusiastas.

Pero no adelantém els aconteixements.

Tres renyidas lluytas electorals sostinguerem l' any passat, alcansant tres espléndides victòries.

Dintre de pochs días, sense necessitat de acudir á las urnas, á las quals no se 'ns crida, afiansaré la significació y la importància del partit republicà de tal manera, que la victoria qu' esperém conseguir, valdrà per ella sola immensament més que las tres del any anterior.

En Maura haurà conseguit la transformació ventajosa del bloc republicà. Era de pedra y després del viatge regi s' haurà tornat d' acer.

P. K.

UN ACTE DE JUSTICIA

ESDE 'ls últims días de la passada setmana, s' troba entre nosaltres l' intrépit diputat Lerroux, el gran despertador de las energías republicanas.

No haig de dir als lectors de 'LA CAMPANA' ab quina efusió li vaig donar l' abrasada de benvinguda. Y es que, desde molt temps, coneixedor de sus extraordi-

naries qualitats, tenia una confiança inmensa, no sols en la seva forsa de voluntat verdaderament invencible, sino en el seu talent clar, díctil, práctic, y per dirlo en una sola expressió, eminentment polític.

De aquest talent n' acaba de dar una prova espléndida en una de les últimes sessions del Congrés, premet al seu càrrec la defensa de les admissions temporals dels blats, problema importantísimo, de qual resolució depén la vida ó la mort de la important industria farinera.

Sembla que eren els diputats regionalistes els que tenien en primer lloc el deber de pendre al seu càrrec aquesta qüestió. En Rusinyol, especialmente, duts els compromisos contraigs ab determinades classes que constitueixen lo qu' ells no diulen la gent de bé, y que han sigut fins ara fa poch las més poderoses auxiliars del moviment regionalista, venia obligat a rompre llansas en defensa de una industria que, si bé es espanyola, té dins de Cita lunya sa més important representació.

Pero, desgraciadament, á las eminencias regionalistes, sempre que no se 'ls toca lo que á n' ells nés directament els afecta, las llansas se 'ls torjan canyans.

Y casi hem de felicitar-nos de que s' hajan absingtonut de constituirse en defensors dels farinaires, en primer lloc, porque may no haurien fet tan bé com en Lerroux, y en segon terme, porque esclaus ells seus antipàtics exclusivismes, encare que hagessen arribat a expressarse, posantse á la mateixa zelatura que l' eloquent diputat republicà, no haurien lograt despertar tan interès com ell, ni tampoc haurien conseguit colocarse en situació de ser tenuts en sa justa demanda.

El nostre partit està, doncs, d' enhorabona. L' èxit alcansat per en Lerroux acredita l' acert els milers d' electors que li confiaren la representació de Barcelona.

**

La qüestió de les admissions temporals fou tractada per ell, á fondo, ab perfecte coneixement d' la materia y ab una solidés de argumentació verdairement incontrovertible.

No pot tolerarse que una llei votada en Cts deixi de cumplirse, per las influencies qu' exerceixen els diputats de algunes regions centrals d' Espanya, al servei dels acaparadors de blat. En Lerroux demostra que son injustos els rezels de que las admissions temporals serveixen pera fomejar el contrabando; que sols la ignorància pot oposse á un método de producció y de traball qu' està int la riquesa de totes las nacions civilizadas, y qu'en aquest punt els verdaders y llegítims interessos de las regions del litoral y de las del interior, lluny'd estar en pugna, s' armonisan y's complementan.

Y no aboga tan sols en favor dels industrials, se han compromés sumas de la major importància en posar la industria de la fabricació de farinaires nivell de las nacions més adelantadas, fins al extrem de poder sostener ab ellas una fructuosa competencia en el mercat universal; democràtia simr, y com á tal defensor incansable de las classes obreras, posá de relleu 'ls immensos, irreparables perjudicis que milers de traballadors vénen sufrir á conseqüència de la pèrdua dels mercats de las donias y de la subsegüent paralisió de una an part de las fàbriques de farina.

Es impossible que existint un remey eficàs que no pot perjudicar á ningú, deixi d' emplearse. Es un abús qu' estant aquest remey prescrit peras lleys vigents, se prescindeixi de la seva aplicació.

**

La persuassiva eloquència del digne diputat de Barcelona al servei de tan bona causa; la matxa modestia ab que en distints passatges de son important discurs declará que aquesta classe de qüestions eran novas per ell, declaració que no exclue la maestría ab que ha sapigut tractarlas; y finalment la forsa dels seus arguments y la sinceritat ells seus punts de vista, realsan extraordinariamente el mérit indiscutible del seu últim èxit parlamentari.

La carrera política del insigne diputat per Barcelona pren un nou vol y s' aixampla en novas segures orientacions.

En Lerroux, en primer terme, es qui ha impulsat el moviment republicà d' Espanya. A la seva ardenta, á la seva incansable propaganda, á la va activitat titánica, s' ha despertat l' adormida ciència de las masas populars. Gracias á n' enerroux els oprimits, els vexats, els que aspiraen primer terme á la millora social, per ser els que les necessitan, s' han anat incorporant al partit universal.

No es per esser recordada la campanya de agus y vituperis que contra ell emprengueren els seus enemicxs, tractantlo de aventurer, de vividez brètol, de venut al or del govern per anar á parlar á Catalunya. Per lo mateix que val tant, en tot lo imaginable, fins lo mes ilicit y criminal, aterarlo.

Pero no ho han conseguit. En Lerroux s' aixampla mes anys que may, y cada dia mes positif de la seva important missió política: en Lerroux fa per una industria principalment catalana, lo qu' ls que blasponan de catalanistas no havian saber fins ara; en Lerroux se conquista, ab armas nobles y de bona llei, las justas y merescudes simpatias que han trobat en ell un enèrgic y denodat enensor dels seus legítims interessos.

Així es com s' aixampla el camp de acció del partit republicà, que s' honrará sempre ab el cor de totas las classes socials, amants del progrés y la justicia.

La República en lloc de repelir ha de atrair y atrayent se farà fort y acabarà per imposar-s'lo. No caurà may, així no, en el sosteniment de odos privilegis. Pero en la defensa del dret, de la ra y de l' armonia social, basada en el traball y el progrés farà lo que no ha fet, ni podrá fer més la monarquia.

P. DEL O.

LA CAMPANA DE GRACIA desitjosa de associar-se als sentiments del poble republicà, en vista dels sucessos próxims á realitzar-se, està preparant un número extraordinari, que sortirà a llum el dia de l' arribada del rey.

Es probable que totes las campanas de Barcelona vagin al vol... ey si 'ls campaners de las parroquias no's declaran en huelga.

La nostra, á la seva manera també replicarà, de ferm y sense posar sordina al batall. Ja la sentirán.

L' arcalde de Girona va invitar al rey á visitar la immortal ciutat.

Y la corporació municipal va prendre l' acort de consignar en acta, que aquella invitació havia sigut obra exclusiva del arcalde de R. O. sense que l' Ajuntament tingüés motius per associar-hi.

Prenguin nota els botànichs de aquest extrany fenòmen. Els castanyers de Girona donan castanyas en el mes de març!

En Reparaz, articulista del *Avi Brusí*, volent atacar als republicans els hi fa justicia, quan diu:

«Además ahí están los periódicos, los grandes, los medianos y los pequeños, con tienda abierta de demagogia al por mayor, como antes la tuvieron de patriótismo belicista. Pues tras ellos se va la masa de los que leen. ¿Acabarán por arrastrar á la muchedumbre que no sabe leer? Ese será el último y definitivo desastre, la caída sin redención posible.»

De això se'n dedueix clarament que á Espanya 'ls que saben llegir estan ab els republicans, y que 'ls analfabets constitueixen las forças mes importants ab que contan las velles institucions.

Preciosa confesió!

Esa es una excelente idea la que va emetre en un periódich un obrer.

Pretenen que l' jefe del Estat vé á Barcelona á estudiar las verdaderas necessitats del poble. Doncs perque aquest estudi, en lo que afecta á las classes obreras tingui una base sólida, res mes convenient que reunir als presidents y representants de totas las societats de resistencia, per exposar detalladament lo que l' operari guanya (quan li donan feyna) y lo que necesita mes indispensableness per viure, que no li arriba mai. Al mateix temps podrían exposar els molts atropellos que sufren, tant per part de alguns burgesos, com per part de las autoritats sempre que tractan d' exercir els seus drets.

«No es cert que aquest seria l' número mes important dels festeigs?

Al sol anunci de que D. Alfonso 's proposa visitar la ciutat de Cádiz, la majoria dels regidors de aquella ciutat han cayut malaltos.

Verdaderament hi ha ayres que costipan al home mes robust.

Els ayres freds y gelats que brotan dels sepulcres.

A pesar de ser una insignificant minoria els estudiantes monárquics, en Boladeres, guardador dels estandarts de las facultats, està disposat á facilitar-s'hi que puguen assistir á l' arribada del rey.

La immensa majoria dels escolars protestan plens de indignació.

Y diuen y ab rahó:—Sentat aquest precedent, serà precis qu' en lo successori, 'ls estandarts se deixin á qualsevol grupu d' estudiants sempre que 'ls demanin.

Els escolars republicans van preguntar al arcalde:

—Ens els deixarà á nosaltres el dia que arribi en Salmerón?

L' arcalde no va tenir prou pit pera tornar una resposta.

Aquí veurán el tino de las autoritats dinàsticas.

Ab motiu del viatje regi s' entretenen á sembrar el disgust y la discordia entre las classes escolars, tan propensas á encalabrinarse al bull de la sanch jove.

De tots els trastorns que puguen sobrevenir per aquesta causa, ningú 'n será mes responsable que 'l servil arcalde Boladeres.

A Madrid las autoritats han recollit unas medallas, que tenen en l' anvers un busto y uns atributs y l' lema: «*Lo que se vaya*» y en el revers un sol y un gorro frigí, y l' lema: «*Lo que viene*».

Ab aquest motiu ja hi ha algú qu' es á la presó.

Naturalment, en aquest país únicament son permesas y toleradas las medallas religiosas.

Y sobre tot aquelles tan insolents y provocadoras, que ostentan el lema: «*Reinaré*».

Entre 'ls regionalistes ha surgit un desacord espartà. Alguns estan decidits á prendre part en las festes regias. Esperan alguna cosa del seu servilisme, y no hi ha Deu, ni Catalunya que 'ls aguaua.

En tant els altres pretenen mantenir-se retrets, embolcallats en el mantell de una olímpica dignitat. Diuen que no hi volen res ab els representants del poder central.

Els uns ab els altres se' bescantan y s' insultan. D' això á donar-se bons cops de fals, no hi va mes qu' el cantell de un duro.

En cambi la mes admirable unió reyna en el camp republicà.

Lo que divideix á n'ells, á nosaltres ens consolida. No en v' son ells un agregat d' elements heterogenis, que cada qüestió que s' presenta 'ls arrastran al terreno de la realitat de que voldrían fugir y 'ls obliga á dividir-se.

Nosaltres, en cambi, sentem els peus en el terreno de las aspiracions claras y definidas, ab lo qual podem fer nosaltres superiora als aconteixements.

Durant l' estancia del rey y de 'n Maura á Barcelona no se celebrarà cap corrida de toros.

Senyal de civilisació? No, senyors: prudència, res mes que prudència. Per anys que passin, no s' extingirà á Barcelona, 'ls ecos de aquella famosa cansó:

«Día de Sant Jaume
del any trenta cinch,
va haverhi gran fiesta
dintre del torfn.»

Vels'hi aquí porque no s' fan corridas.

Las autoritats que m' perdonin, pero en la qüestió del viatje del rey, no hi han entés gens ni mica.

«Què volen dir tots aquests preparatius per unes festas que al cap de vall resultaran deslluidades y desairades? Méss els hi hauria valgut no fer res, y deixar que l' jefe del Estat vingués á Barcelona, senzillament, com hi vé tothom que té ganas de visitar.

Menos feyna, menos mals-de-cap per las autoritats y haurian quedat més bé.

Perque sempre haurian pogut dir:

—La monarqua s' va democratizando: ja no necesita pompas, ni esplendor, ni aparato. Es senzilla y modesta, y procura ferse simpática posantse al nivell del poble.

Mentre que ara haurán fet un alarde ridícul de querer y no poder: la cosa 'ls hi sortirà desigual, y hauran de arrostrar totes las consecuències de lo que molt bé pot ser un gran fracas.

Ab quinze días de antelació s' ha donat á conèixer el viatje regi, pel gran número de precaucions que s' han adoptat.

Vaya una manera d' enviar policies y guardiacivils á Barcelona!

Vaya una manera d' exteriorizar la canguetitis oficial!

Un dels edificis que s' iluminaran sens falta, es el palau del senyor marqués de las Cinquillas.

Ell ademés es qui paga la major part dels gastos.

Se comprén molt bé. L' Estat li satisfà vuit milions y mitj de pessetas de subvenció, y bé pot donar una mica de llum qui tanta llum v' rebent, elaborada ab la suor dels pobres contribuents.

Las iluminacions del marqués, dirán ab esplèndida claretat:—Som degudas á un privilegiat, que també te la seva llista civil.

ARTÉS, 22 de mars

Un pare sermonaire foraster va dirnos que 'ls homes tenen un cuch que 'ls feya patir molt; y lo endemà las noyes hi feyan molta bromà diuent que ja sabían quin cuch era. Diumentre l' escarabat gros va anunciar que l' aigua del pou de Sant Ignasi curava tots els mals y que la donarán en el Centre Catò

CONSELL D' AMICH

STÀ visible el senyor Dato?
—¡Oh!... [El senyor Maura à casa meva!]... ¡Quànt li agraeix xo la visita!
—No; no m' agraeix res. Al contrari: pensi que quan el vinch à veure, ocupat com estic, per alguna cosa deuré necessitarlo.
—Sempre à las seves or-
dres... ¿En què puch-serí titl?
—Me fan falta alguns datus, y com que jo soch molt pràctic, hi pensat: Per ayuga, à la font.
—Y s' ha dit: Per datus, ningú com en Dato.
—Exactament. Per lo que avuy jo necessito, ningú com vosté. Imaginis que tinch el propòsit d'anar à Barcelona.
—¡Horror! No ho fassi pas...
—¿Per què? Barcelona, *archivo de la cortesia*...
—¡S! Fiate en Cervantes y no corras... Jo que hi he estat, sé lo que hi ha dins d'aquell *archivo*.
—Per xó justament vinch à trobarlo à vosté, amich Dato. Vosté que hi ha estat y sab el pa que allí s' hi dona, pot provehirme de consells y advertencies que jo apreciaré en lo que valen.
—Pero ¿per què hi va? ¿Qui l' obliga à ferlo aquest viatge?

L' amor propi. He dit massa vegadas que hi aniré, pera poder retrocedir de cop y à última hora. Ab las prendas que he soltat, anirà jo ara, no diré à Barcelona, al infern, si fos precís.

—Donchs bé, ja que forsosamente hi ha d'anar, comeno per advertirli que à Barcelona tothom té gos.

—¿Qué vol dir?

—Que si vosté va pel carrer, veurá com tothom xiula.

—¿Cóm ho ha sapigut vosté aixó?

—¿Cóm?... Ananthi y sentintme xiulat per tot arreu. No es exageració: à pesar dels anys que des de llavors han transcorregut, encare m' sento resonar à l' orella aquelles estrepitoses xiulades, dignas del més horrible dels dramóns. Y tingui en compte una cosa: quan jo vaig presentarme à Barcelona, era persona casi grata y no m' havia significat en res que pogués mermar el meu crèdit. Calculi donchs lo que succeirà tractantse de vosté que... j'm permet que li digui?

—Sí; tot convé saberho.

—Tractantse de vosté, qu' es l' home més impòular que hi ha avuy à Espanya.

—Aixó pensa de mí?

—Altot! El que ho pensa no soch jo; es la nació en pes, que creu veure en vosté el verdader representant de la teocracia espanyola.

—Calumnias, amich Dato; calumnias insustancials, que vosté no creu y que jo desrecio.

—Signi com vulgi, l' poble no analisa gayre y justja generalment per impressió. La gent s' ha empennat en que vosté es clerical! Donchs mentres no li demostrí lo contrari, per clerical el tindrà y com à clerical el rebràn els barcelonins si vosté s' emperra en anar à Barcelona.

—Vaya si hi aniré!

—Amunt, donchs: es al ball y ha de ballar... y lo pitjor que s' ha de ballar al só que li toquin.

—Aconsellim. ¿Qué faria vosté al arribar allí?

—Enmotllarme dòcilment à las circumstancies y pendre las coses del modo que vinguessin. Res de fer el valent; res de desafiar la tempestat. ¿Que s' ennuvolà! Fer el distret y anar seguit. ¿Que plou? Obrir el parayguas y aguantar el xubasco.

—Tracto de fer algunes conessions à la ciutat y espero que, suavisadas las aspresas ab aquesta dita da de mel, no hi haurà necessitat de parayguas.

—¿Qui es capás d' assegurarho? Per sí ó per no, comoy estudiar escrupulosamente el terreno que s' trepitja y no anar desprevingut. Sab la Rambla?

—Aquell passeig tan llarg, guarnit d' arbres...

—Donchs allí hi ha varis cafès que tenen portas à diferents carrers. En un cas de compromís, un entra per la porta del davant y sense perdre temps surt per la del darrera.

—No deixaré de tenirlo present.

—Barcelona, com totes las grans ciutats, ofereix aspectes morals molt distints segons el lloc ahont l' observador se sitúa. Las Ramblas, el carrer de Fernando, l' ensanxa vehí al passeig de Gracia, son llocs pacífics y tranquillos dels quals no hi ha per què desconfiarne. Pero d' altres paratges, guardis: guardis del carrer de Ponent, guardis del Paralelo, guardis de la Barceloneta...

—¿Qui hi viu allí?

—Els que tenen gos; es dir, els que sempre xiulan. Y lo més empipador d' aquella gent es que à vosté y à mí, homes d' ordre, ns xiularán, y en canvi a altres tipus bullangueros y sense prestigi els aplaudeixen, y 'ls aclaman y 'ls portan poch més qu' en triomfo.

—¿Qué s' hi farà!... ¡Veleytats de las massas!...

—Si; pero veleytats que à un el marejan y li treuen las ganas de sortir de casa.

—No pas à mí, amich Dato. Tapantme hermèticament les orelles y procurant no sentir res, puch dir com aquell: «Ja pots xiular si l' ase no vol beure.» Queda alguna advertencia més per fer?

—Sí: les Casas de Socorro à Barcelona son quatre: una al carrer de Barbará, l' altra al passeig de Colón, l' altra al carrer de Ponent y l' altra à la Ronda de Sant Pere.

—Procuraré no olvidarlo.

—Per acabar, pensi que hi ha dos cementiris: un, l' antic, situat cap al Poble Nou, y l' altre, el modern, construït à la falda de Montjuich, à la part oposada à la ciutat.

—¿No sab en quin s' hi está més bé?

—Ho ignoro.

—Veyám si jo al tornar podré dirn'hi alguna cosa... Gracias per tot, amich Dato.

—Bon viatje.

—Y à reveure... si 'ns veym.

FANTASTICH

Una casa ben guarnida

Vels'hi aquí que l' altre dia se m presenta tot trempat l' arcalde del nostre barri, y 'n diu així: «Ja sabrà la novetat que s' prepara. —Sobres?

—¡Vàlgam sant Pancrás! Així estém? —Vosté ignora que vé don Dallonsas?

—Es clar que ho sé. Si la premsa pot dirse qu' en realitat no s' occupa d' altra cosa.

—Donchs bueno, expliquis, veyám, qué pensa fer vosté?

—¿Jo?

—Qué vol que fassi? Callar y contemplarne la broma ab tota tranquilitat.

—¿Es dir que no farà res?

—Tant com res, no: es natural. M' alsaré com cada dia, fare lo que sempre faig, dinaré à tres quarts de dugas, soparé à las vuit y quart, pujaré y baixaré escalas, donaré un petit repàs à tot això de la guerra, fumaré de tant en tant... vaja, la vida ordinaria.

—Pero, pàrlim ab lealtat, ¿no pensa guarnir?

—¿Jo? ¿El qué?

—La casa.

—Ah, no! Això may.

—No compren que ls meus principis m' ho tenen del tot privat!

—Si que de veras ho sento!

Tot el carrer guarnirà, menys vosté; i quina llàstima!

—T'és que hauríam quedat! Fàssiu, home: ¿qué li costa?

—¿Que's creu que jo puch faltar tan fàcilment al meu credo?

—Ja ho veig, pero ¿qué caràm!, si no ho fa per don Dallonsas, fàssiu per nosaltres, ¿sab?

no més que porque no hi hagi una nota discordant.

Tant va perdienda l' pobre home, que al ff vaig dirí: —Veura;

per no donarli un desaire y en aras de l' amistat,

m' avinch à guarnir una mica...

—Gracis!... Es vosté un barbián que fa honor al nostre barri.

—Pero, això sí, al adornar la meva casa, 'm reservo el dret de poguer *regar* mà dels guarniments que 'm convinguin,

sense haver d' obéhi al plan que 'ls demés veïns segueixin.

—Ja ho crech! Queda autorisat per fer lo que vosté vulgui.

—Vés à nosaltres qu' es fa que emplehi l' cotó à la seda!

La qüestió es que 'ls que vindrán à passejar per 'qu veïn que això es un carrer com cal y que ni una sola porta y que ni una sola porta ha quedat sense adornar.

En virtut d' aquest conveni, he estat tres dies ruminant un projecte que fos pràctic y una mica original,

y, ab satisfacció puch dirlo, hi lograt enginjar una cosa tan hermosa,

qu' espero que no hi haurà fatxada més sugestiva que la meva: ja veurà.

A dalt de la portalada hi posaré arrengerats els mapas de las colonias que teniam anys atrás y que, com saben, van pendre fent el Quijote y badant.

A la dreta hi haurà un quadro que voldrà representar el desastre de Cavite,

y à la esquerra fent *pendant*, el combat de Santiago ab els barcos capigrats.

Formant un dossiè alegòric, hi colocaré dos draps que semblaran dos banderas coronades de forces d' als.

Aquí y allà, en forma artística, s' hi veuran disseminats uns grans pergamins... de llaua,

qu' en xifras d' or portarán lo qu' Espanya dona al clero,

lo que paga als generals,

lo que deu als pobres mestres y lo qu' en quinze ó setze anys hem gastat fent una esquadra qu' encara ningú ha vist mai.

Completant aquest adorno, posaré à ran del portal un ninot, que serà un frare menjant un gran tros de carn rostita à la graella,

y un de més prim, figurant un repatriat de Cuba ab els *alcances* al nas.

Aquí tenen el projecte que, per cumplir lo acordat ab l' arcalde del meu barri, tinc l' intent de portà à cap.

Si això no es guarní una casa ab tot el rumbo, ni may!

C. GUMA

PROTESTA DELS ESTUDIANTS

Coneixedoras las societats escolars, al peu indicadas, de que alguns estudiants, en nom de tots els demés havian sollicitat se 'ls hi conce lls els estàndards de las diverses facultats y escoles, no estant conformes en que ostentin representacions que no son certas y creyent al mateix temps que pera representar una Facultat ó centre d' ensenyansa qualsevolga, se necessitan, si no la conformitat de tots els individuos que la componen, quan menos la majoria dels mateixos, circumstancia que indubtablement no existeix en aquest cas concret, las entitats que suscriuen, en cumpliment de son deber, han visitat al arcalde, de qui depenen els estàndards pera fer avinent las anteriors manifestacions.

Manifestacions que fan públicas perque pública tam-

bé la sigut la representació que indegudament volfan atriluirse alguns escolars d' aquesta Universitat, quina conducta dessutorian per medi de la present.

Centre Escolar Catalanista. Agrupació Escolar Catalana. Ramón Llull. Asociación Escolar Republicana. Federació Escolar Catalana. Asociación Escolar Robert. Juventut Escolar Carlista.

REPICHARS

En la sessió que va celebrar dimarts l' Ajuntament, l' arcalde de las patillas va experimentar una serie de disgustos.

Proposava que se l' autorisés pera tancar el Parch durant algunes horas, à fi de celebrarhi una merienda infantil, y l' Ajuntament accedí que passés la petició à la comisió corresponent.

Iropsova seguidament que l' repart de premis del concurs de aprenents s' efectués durant l' estació del rey à Barcelona, y la corporació municipal decidí celebrar aquell acte l' primer diumenge de mag.

Ios números menos en l' insignificant programa de as festas.

Il patillat arcalde s' donava à tots els diables en vista de aquestes serias contrarietats.

Li que li haguessin donat dos fortas estiragassades à las patillas li hauríen fet més mal.

Es impossible governar —deya—sense contar ab la majoria.

Ara se 'n adona?

leconcentris, mediti y veurà que no li queda més reurs que practicar el seu nom de fonts: Guillèm, guillem!

¡iálech:

—Y ara, perque venen tan civils à Barcelona?

—Home, senzillament perque hi ha emprenyo en denotrar que la monarquia es l' última paraula de la *civilisació*.

In dubte:

Assistirà l' Eminentissim à la recepció regia?

Si hi assistisse y's troba rodejat de un aixam de danas escotades que farà pera quedar bé ab el rey y uedar bé ab el Papa, que té prohibit als prelates de la Iglesia l' assistència als actes en que las fillas d'Eva ensenyin els seus primors carnals?

Tot això podrá evitarho encasquençant l' capello fis al nas. Ab lo qual tindrà l' inconvenient y la vajatja de poder anar à las palpentas.

Diu un telegrama-circular enviat per en Maura:

S. M. el Rey me encarga que en las localidades cuya visita proyecta se procure disuadir à todos de haver gastos pera festejos y ornatos, etc., etc.

Per lo que respecta à Barcelona y à tots els pobles de Catalunya que projecta visitar el jefe del Estat, en Maura serà obehit puntualment.

Serà aquesta la primera vegada que las seves indicacions seràn fidelment observadas y que l' poble il·lonaà per gust.

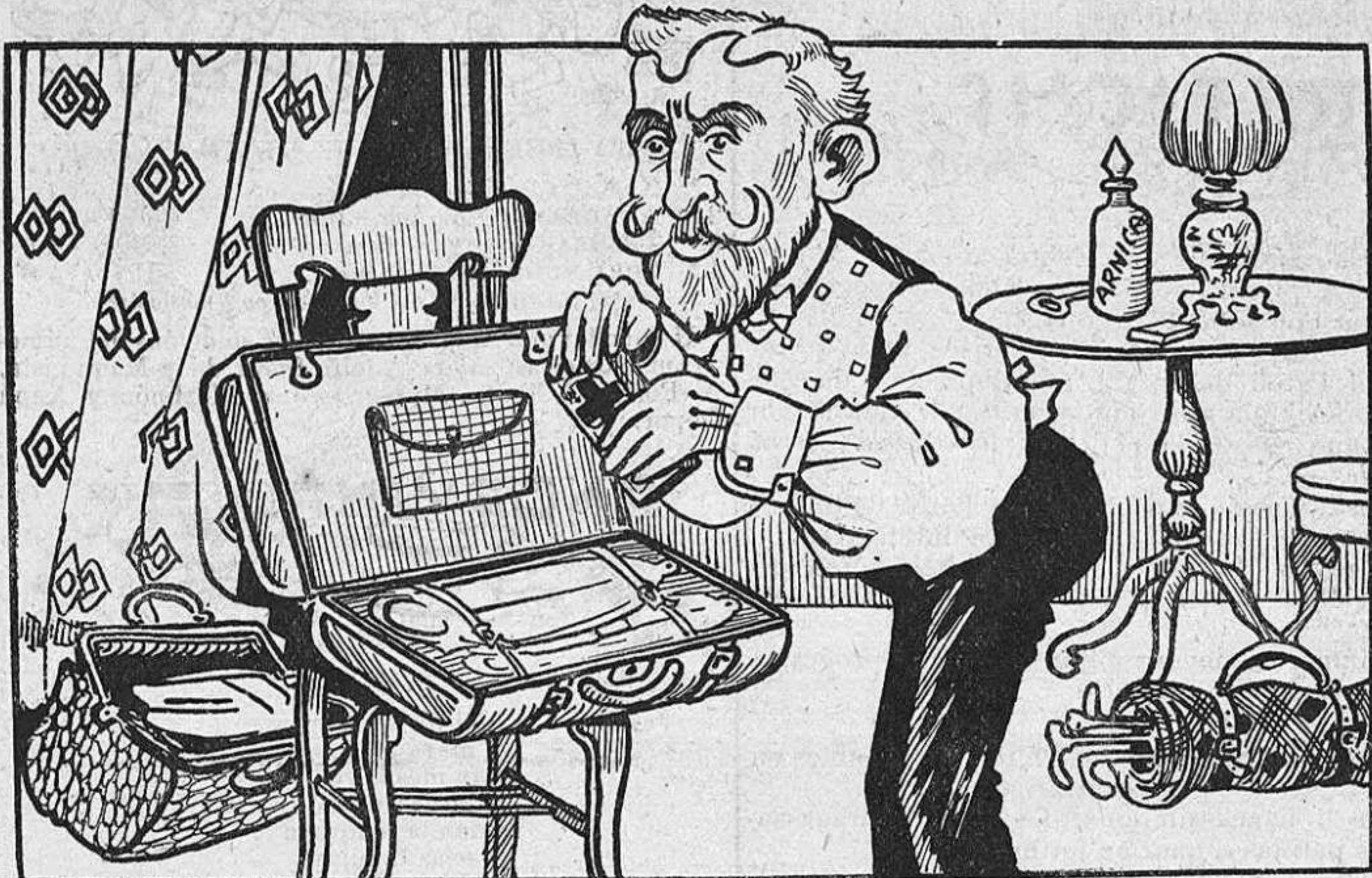
O pel *disgust*:

Quan el rey vaji à Sevilla diulen que hi anirà pel nadalquivir.

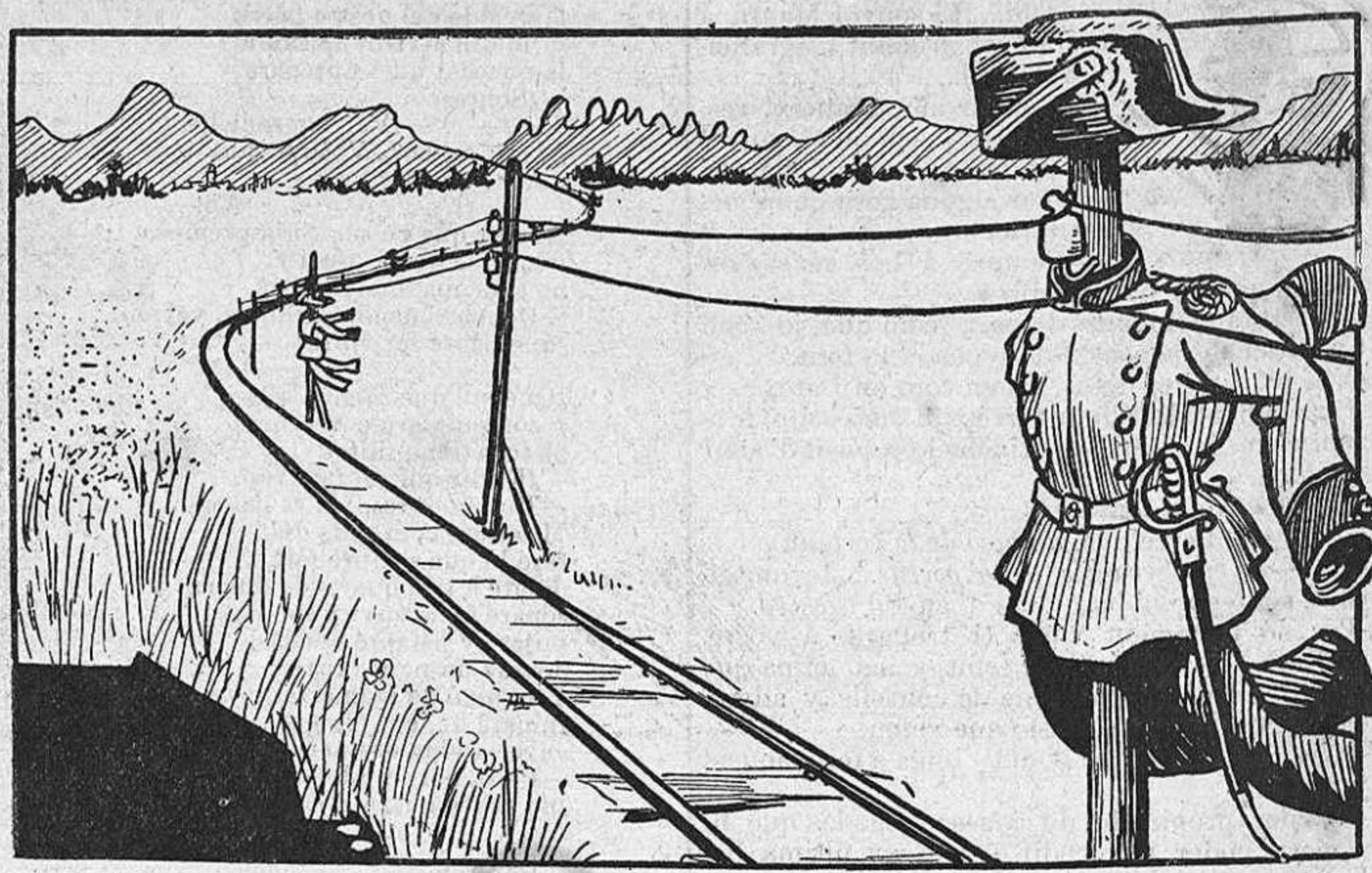
Es à dir: aygas amunt, contra-corrent.

Els bombers estan disgustadíssims en vista de pretensió que tenen de ferlos pendre part en certes festas que res tenen que veure ab l' extinció de incendis.

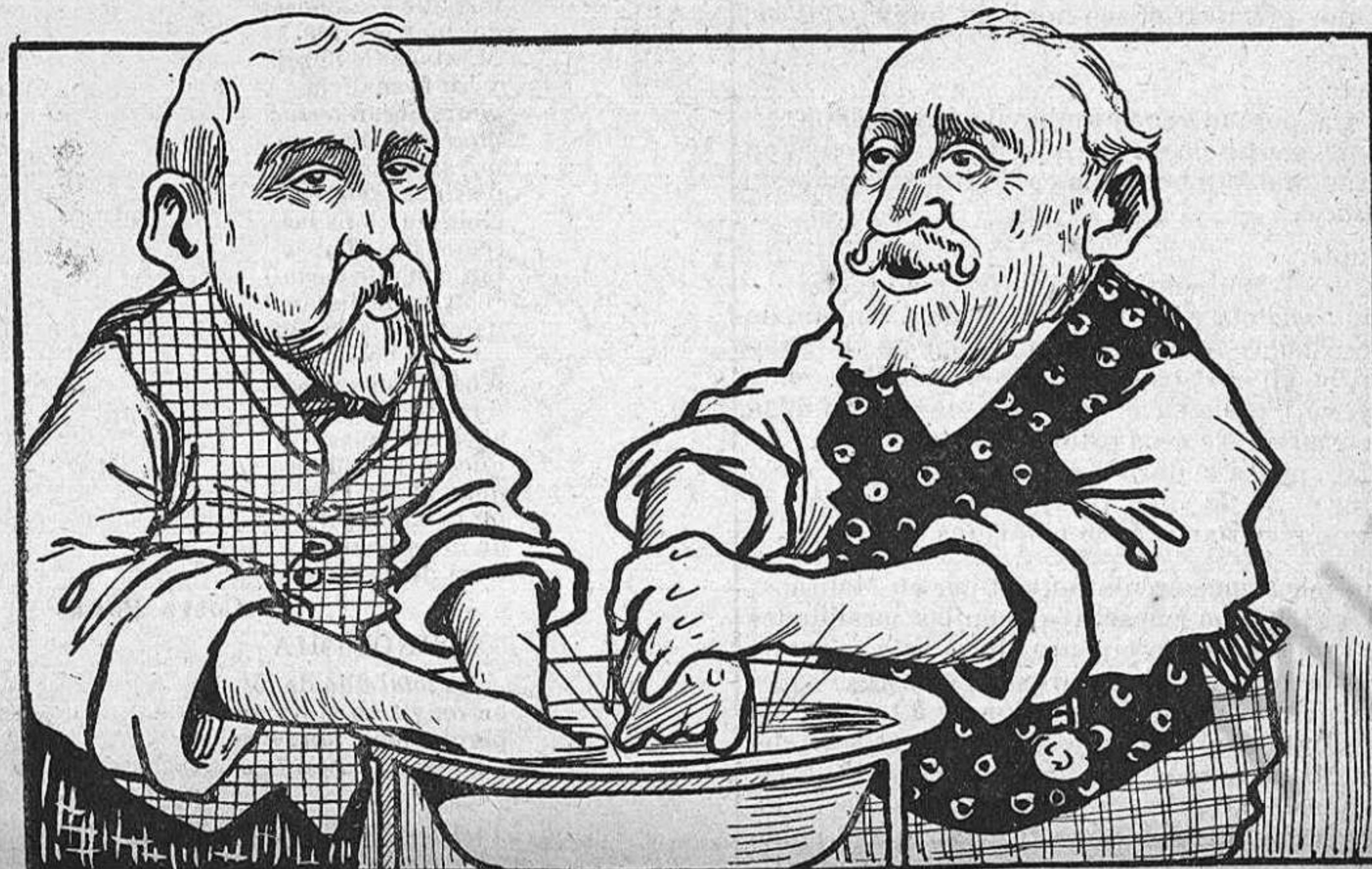
Preparatius pel famós viatje

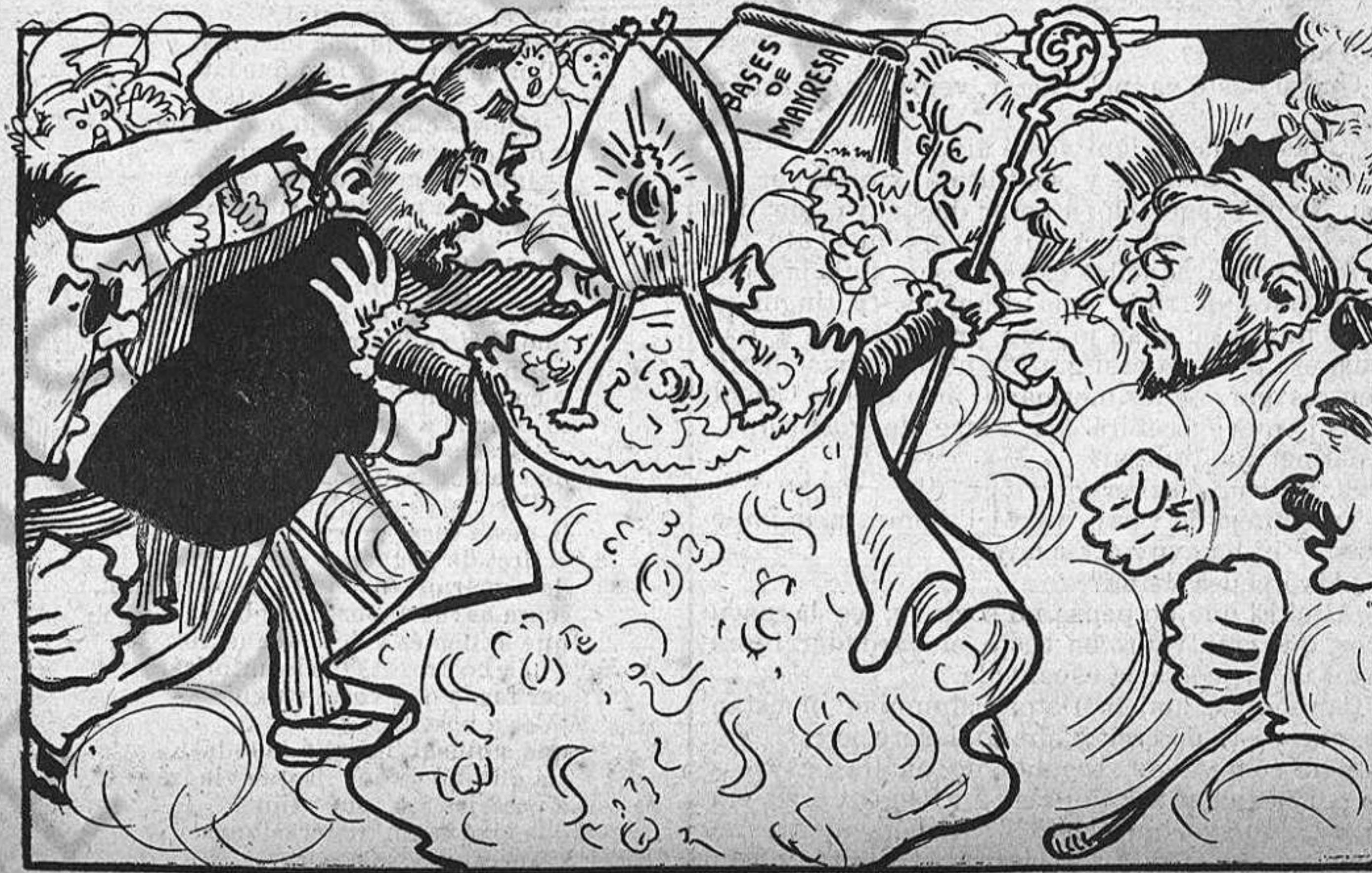
—Cotó fluix per las orellas y una miqueta d' árnica per lo que pogués succehir.

La vía estarà convenientment adornada.

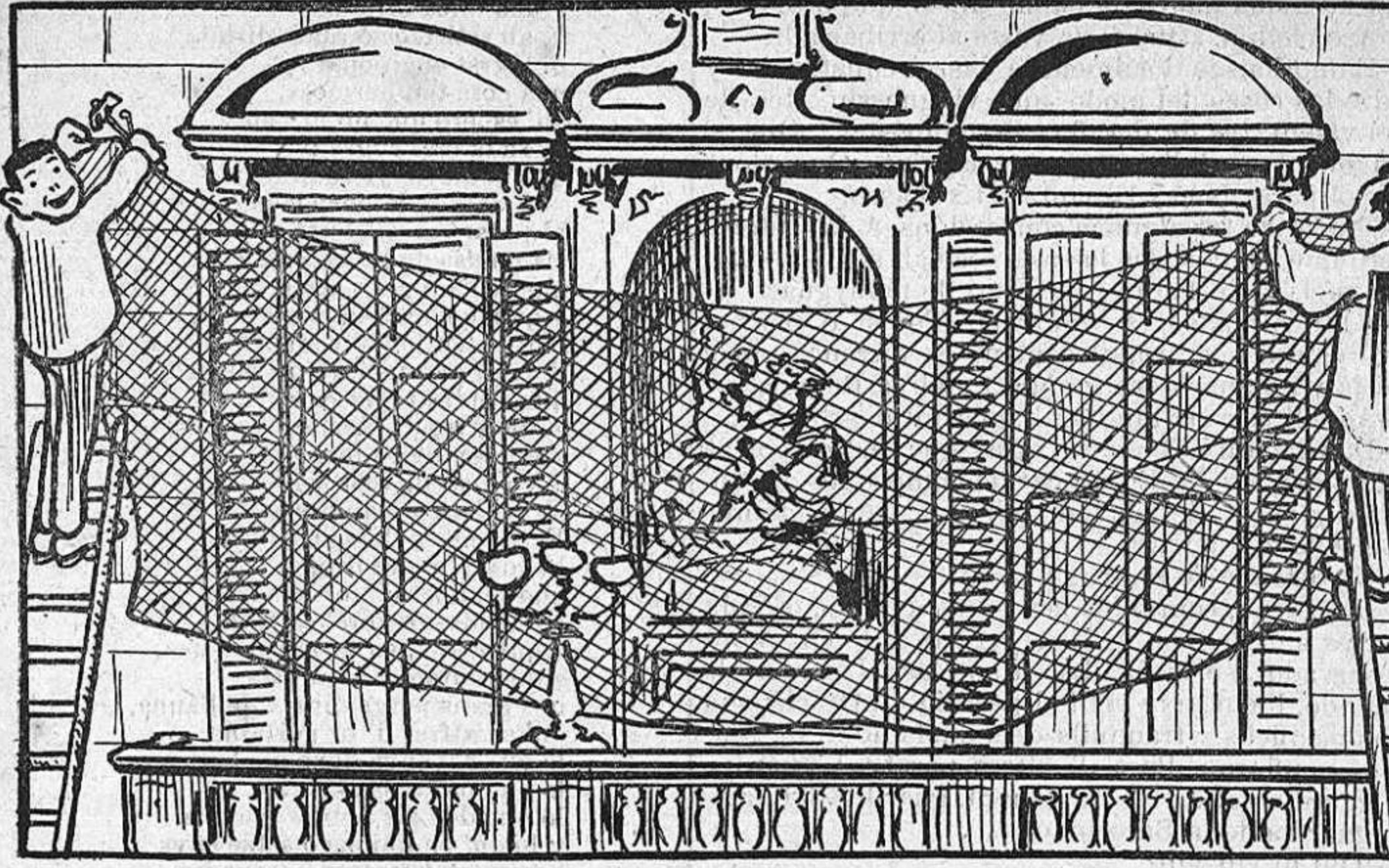
—¿No 'ns hi han convidat ni 'ns han dit res? Rentémnosen las mans, noy.

A pesar de la intervenció de Sa Eminència Ilustríssima, els regionalistes no s' han pogut entendre.

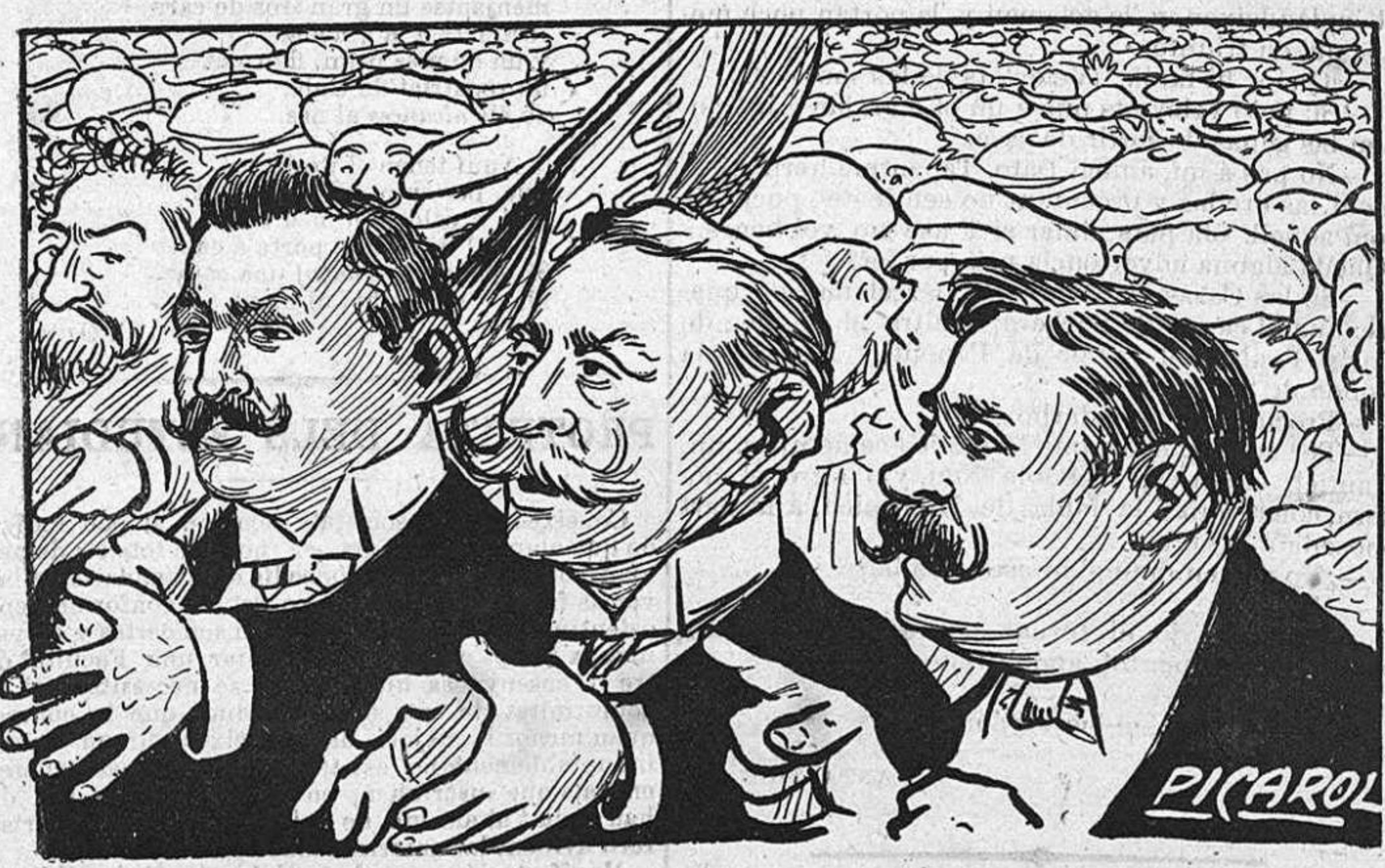
Ab las patillas ben rissadas, ¡qué 'n fará de goig el senyor Boladeres!

Com que aquí s' hi ha d' allotjar en Maura, una tela metàlica davant dels vidres no hi estarà gens malament.

Els matalassers ja preparan las eynas.

Y 'ls jefes republicáns se disposan á cumplir ab el seu deber.